

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, УПРАВЛІННЯ
ТА СУСПІЛЬНИХ НАУК

СОЦІАЛЬНА РОБОТА: СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК

МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
18 ГРУДНЯ 2025 РОКУ

ЛЬВІВ – 2026

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Факультет психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
18 грудня 2025 року

Львів – 2026

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток.
Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 18 грудня 2025 р.; [за ред.: Нагірняка М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2026. 590 с.

Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (грудень 2025 р.) присвячені стратегічним змінам у системі соціальної роботи під впливом воєнного стану. У збірнику проаналізовано перехід до розвивальної парадигми та впровадження інноваційних технологій у соціальну політику. Особлива увага приділена комплексній підтримці ветеранів, військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб та громадян, які постраждали від наслідків бойових дій. Матеріали охоплюють широкий спектр тем: від психологічної реабілітації та соціального супроводу в секторі безпеки до новітніх методів соціального менеджменту та взаємодії державних і громадських інституцій.

Опубліковані тези мають вагомe значення для модернізації вищої освіти та практичної діяльності. Вони спрямовані на: вдосконалення професійної освіти, формування компетентностей, професійних навичок майбутніх соціальних працівників, сприяння активному обміну досвідом між науковою спільнотою та практикуючими спеціалістами, розробку адаптивної та професійної моделі діяльності фахівця соціальної сфери, що відповідає викликам сучасності.

Це видання стане цінним ресурсом для широкого кола читачів, які прагнуть глибоко зрозуміти виклики, що постали перед соціальною сферою в часи війни та масштабних суспільних змін. Книга пропонує ґрунтовний аналіз пріоритетів розвитку галузі. Особливу увагу приділено стратегіям післявоєнного відновлення, що робить видання актуальним як для науковців, так і для практиків.

Головний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович

кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 3, від 23 січня 2026 р.)*

© Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2026

© Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук 2026

© Нагірняк М.Я. 2026

Власенко С. Виготовлення ляльки-мотанки як засіб ресоціалізації ветеранів.....	213
Сахаров Б. Соціальний супровід та соціальна інтеграція ветеранів війни у сучасному суспільстві.....	217
Максютинський О. Інституційні зміни, соціальна мобільність та взаємодія громад в умовах післявоєнного відновлення.....	220
Кінаш О. Соціальна інтеграція внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади: бар'єри, потреби та моделі підтримки.....	223
Морозов С. Основні характеристики соціальних послуг, що можуть надаватися військовослужбовцям і членам їх сімей у процесі соціального супроводу.....	229
Боднар А., Яремко Р. Соціальний супровід ветеранів війни та демобілізованих військовослужбовців.....	235
Лико Є. Актуальні питання реінтеграції, адаптації, реабілітації ветеранів.....	241
Зіміч В. Соціальний супровід осіб, які постраждали внаслідок війни, як чинник соціальної адаптації в українському суспільстві	244
Зінченко П. Вторинна травматизація соціальних працівників: профілактика вигорання під час роботи з військовими.....	248
Костишин Е. Електронні сервіси як інструмент соціального захисту ветеранів у секторі безпеки та оборони	254
Озеров М. Організаційно-правові засади соціальної роботи з ветеранами війни в Україні: теоретичний аспект..	260
Решетченко Д. Особливості психосоціального супроводу військовослужбовців, які повернулися з полону.....	264

Єва ЛИКО

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Науковий керівник: к.н. держ. упр., доцент *ГОНТАР З.Г.*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕІНТЕГРАЦІЇ, АДАПТАЦІЇ, РЕАБІЛІТАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ

Основним нормативним актом, що визначає правовий статус ветеранів війни, створення належних умов для їхньої підтримки, а також сприяє формуванню поважного ставлення суспільства до цієї категорії громадян, є Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Відповідно до статті 11 цього закону, державна політика у сфері соціального захисту ветеранів війни, їхніх сімей, родин загиблих (померлих) ветеранів та захисників України націлена на всебічну підтримку та забезпечення їхніх потреб. Останніми роками в Україні здійснено значні кроки у формуванні державної ветеранської політики. Важливим досягненням став результат спільної роботи уряду й експертного середовища над розробкою стратегічних документів. У 2023 році в Україні було створено кілька експертних громадських організацій, таких як ГО «Юридична Сотня», ГО «Простір можливостей», ГО «Принцип», БФ Veteran Hub та «Жіночий Ветеранський Рух». У Києві вони представили Концепцію політики щодо ветеранів і їхніх сімей. Стратегія державної ветеранської політики та операційний план її реалізації були затверджені розпорядженням Кабінету Міністрів №1209р. від 29 листопада 2024 року. Ця концепція створювалася на основі досліджень, проведених експертними громадськими організаціями, даних соціологічних опитувань і результатів роботи фокус-груп, завдяки чому були визначені базові потреби ветеранів і їхніх родин. Одним із ключових запитів ветеранів є потреба в повазі. У багатьох випадках спілкування з ветеранами виявило їх сумніви щодо

готовності суспільства підтримувати і взаємодіяти з ними, а також впевненості в тому, що влада робить достатньо для задоволення їхніх потреб. Цей запит базується на принципах поваги та вдячності. Другим суттєвим запитом є потреба в інформації та супроводі. Сім'ї ветеранів часто стикаються з труднощами у доступі до інформації щодо доступних для них програм підтримки, соціальних послуг, освітніх чи консультаційних ресурсів, виплат, пільг, субсидій та реабілітаційних маршрутів. Тому критичним завданням стає створення дієвих навігаційних схем для забезпечення інформування ветеранів і членів їхніх сімей відповідно до їхніх потреб. Особлива увага має приділятися родинам зниклих безвісти, які мають нагальну потребу в комунікації з органами місцевого самоврядування для отримання інформації. Серед інших важливих запитів – вшанування пам'яті загиблих, надання можливостей для освіти та перекваліфікації. Повертаючись до цивільного життя, ветерани опиняються в межах своїх громад та трудових колективів. У зв'язку з цим виникає необхідність розробки чітких алгоритмів реінтеграції та реабілітації ветеранів у громадах. Саме органи місцевого самоврядування мають ключову роль у цьому процесі, забезпечуючи соціальну адаптацію ветеранів через ефективну систему соціальних послуг. Для цього Міністерство соціальної політики разом із громадськими організаціями розробляє навчальні проєкти та впроваджує програми підготовки фахівців у громадах. Основою надання таких послуг стає кейс-менеджмент – структурований підхід до аналізу та задоволення індивідуальних потреб осіб або сімей. Він передбачає аналіз звернень щодо складних життєвих обставин, визначення потреб заявників, розробку плану дій і підписання договору про надання послуг. Особливо важливу роль у реінтеграції відіграють ветеранські простори – ветеранські простори (або ветеранські хаби, центри) у процесі реінтеграції ветеранів та ветеранок, а також членів їхніх родин, у цивільне життя.

Ветеранські простори – це не просто організації, а спільноти. Вони надають ветеранам право власності на процес своєї реінтеграції та дозволяють їм керувати змінами у своєму житті.

Вони сприяють переходу від моделі «пацієнта, якого лікують» до моделі «активного громадянина, що творить», перетворюючи військовий досвід на соціальний капітал. Це життєво необхідно для стійкої та успішної реінтеграції всього ветеранського контингенту України.

У листопаді 2024 року під час представлення Плану стійкості України у Верховній Раді Президент Володимир Зеленський виокремив розділ, умовно названий «Політика героїв». У межах цього розділу було визначено п'ять основоположних напрямів ветеранської політики, серед яких: розвиток реабілітаційних можливостей, розширення мережі ветеранських просторів, запуск інституту фахівців із супроводу ветеранів, забезпечення додаткових освітніх можливостей для цієї категорії осіб, а також впровадження програм економічної і соціальної підтримки та житлових ініціатив.

Для реалізації цих стратегічних цілей в Україні вже запроваджено низку інструментів ветеранської політики. Зокрема, активно працюють фахівці із супроводу ветеранів і демобілізованих осіб, функціонують ветеранські простори, впроваджується ветеранський адаптивний спорт, реалізуються проєкти з надання психологічної підтримки. Також відбувається диджиталізація управлінських процедур та спрощення доступу до базових послуг для ветеранів. Успішно апробовано комплексні програми реабілітації, адаптації та інтеграції ветеранів у соціум.

Особливої уваги заслуговує той факт, що першим ветеранським простором в Україні став Львівський центр надання послуг учасникам бойових дій, заснований ще у лютому 2016 року.

Стійка та успішна реінтеграція ветеранського контингенту вимагає комплексного підходу, що поєднує

законодавче забезпечення, стратегічне планування, надання цільової інформаційної та соціальної підтримки через механізм кейс-менеджменту на рівні громад, а також розвиток ветеранських спільнот як каталізаторів самостійної адаптації та активної участі в житті суспільства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» : [прийнято Верхов. Радою УРСР 22 жовт. 1993 р. № 3551-ХІІ]. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 45. Ст. 426.
2. Про схвалення Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 листопада. 2024 р. № 1209-р.
3. «Політика героїв» увійшла до Плану стійкості України, який презентував Президент Володимир Зеленський. *Міністерство у справах ветеранів України*. 19 листоп. 2024 р. URL: <https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/politika-geroiv-uviyshla-do-planu-stiykosti-ukraini-yakiy-prezentuvav-prezident-volodimir-zelenskiy>.

Вікторія ЗІМИЧ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Науковий керівник: д. пед.н., доцент **ЦЮПРИК А.Я.**

СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ, ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Соціальний супровід людей, які постраждали внаслідок війни, поступово перетворився на одну з найважливіших сфер соціальної політики в Україні. Масштаб подій, що торкнулися цивільних і військових, змінив уявлення суспільства про безпеку, стабільність та межі людської стійкості.